

Pytania o Jana Pawła II Cz-6 (nr 29 GB)

6. Kiedy kardynał Karol Wojtyła, metropolita krakowski, został wybrany na Papieża?

Odpowiedź:

Karol Wojtyła – Kardynał Prezbiter¹ Świętego Rzymskiego Kościoła tytułu Świętego Cezarego na Palatynie, Arcybiskup, Metropolita Krakowski, został wybrany w tajnym, siódmym, głosowaniu na konklawe², na Papieża w poniedziałek 16 października³ 1978 r. ok. 17.154 jako 2625 następca św. Piotra i zastępca Boga – Jezusa Chrystusa na ziemi⁶.

Papież przybrał imię: JAN PAWEŁ II

INFORMACJE DODATKOWE

Stojedenastoosobowe kolegium wybrało na Papieża 58-letniego kardynała Karola Wojtyłę jako pierwszego od 455 lat papieża nie-Włocha oraz pierwszego Polaka. (Papieża nie wybierał kard. Bolesław Filipiak ze względu na ciężką chorobę). Dym czarny uzyskuje się spalając wilgotną słomę. Dym biały uzyskuje się w wyniku spalania wyłącznie świec dymnych.

Wg tzw. Proroctwa św. Malachiasza (prymas Irlandii, zm. w 1148 r.) alegoryczne imię Ojca Świętego Jana Pawła II brzmi: „De labore Solis” – z trudu słońca. Dzisiaj to proroctwo uważa się za zbiór apokryfów.

Podczas pierwszej pielgrzymki do Polski dnia 10 czerwca 1979 r. w krakowskim Pałacu Biskupów Jan Paweł II udzielił prywatnej audiencji Wandzie Rutkiewicz, wybitnej alpinistce polskiej, która właśnie 16 października 1978 roku zdobyła najwyższy szczyt świata Mount Everest. Ojciec Święty powiedział wtedy: „No proszę! Jednego dnia, pani i ja zaszliśmy tak wysoko!”. Podczas audiencji Wanda Rutkiewicz wręczyła Papieżowi pięknie oprawiony kamień ze stosownym napisem–dedykacją. Kamień został wzięty z tak zwanego Dolnego Szczytu Mount Everestu, ponieważ sam jego wierzchołek przez okrągły rok pokryty jest śniegiem. Jan Paweł II odwzajemnił się przepięknym różańcem złożonym z pereł. Wanda Rutkiewicz (1943–1992) była jedną z najwybitniejszych alpinistek i himalaistek w historii. Była trzecią na świecie, która weszła na Mount Everest (8848 m. n.p.m.). Zdobyła siedem szczytów 8-tysięcznych. Zginęła podczas wyprawy na Kanczendzonga w 1992 roku.

Wybór na papieża odbył się w Kaplicy Sykstyńskiej, wybudowanej za pontyfikatu Sykstusa IV (w latach 1473–80) przez Giovannino de’Dolci. Wśród wspaniałych fresków, z lat 1508–12 pochodzi dekoracja sklepienia, którą wykonał Michał Anioł z polecenia papieża Juliana II – malarska epopeja dziejów stworzenia (520 m kw.).

Papież Paweł III okazał się mecenasem najwybitniejszego dzieła Michała Anioła, jakim jest fresk wykonany w latach 1535–41 „Sąd Ostateczny”.

W Kaplicy Sykstyńskiej kard. Karol Wojtyła usłyszał z ust dawnego rektora Maksymiliana de Furstenberga znamienne słowa: „Magister adest et vocat te”. Tutaj powiedział do mnie kard. Prymas Polski Stefan Wyszyński: „Jeżeli wybiorą, proszę nie odmawiać”.

UZUPEŁNIENIE

1. *Kardynał Prezbiter – jest jednym z trzech stopni Kolegium Kardynałów. Dwa inne stopnie to: Kardynał Biskup; Kardynał Diakon.*

2. *Konklawe – termin ten wywodzi się z łacińskiego „cum clave”, co można przetłumaczyć w odniesieniu do kardynałów jako “zamknięci pod klucz”. Pierwszą Bullę “Ubi periculum” określającą procedurę konklawe podpisał papież bł. Grzegorz X dnia 7 lipca 1274 r. Aktualnie obowiązuje konstytucja “Universi Dominici Gregis” – o wakacie Stolicy Apostolskiej i wyborze Biskupa Rzymskiego.*

3. *W tym dniu obchodzono uroczystość liturgiczną świętej Jadwigi, patronki Śląska.*

4. Godzina 17.15 zapisana została w “Księdze czynności biskupich” kardynała Wojtyły, metropolity krakowskiego.

5. Papieży było 263 (z Janem Pawłem II). Pontyfikatów 265, Benedykt IX zasiadał na tronie papieskim trzykrotnie, w kolejności jako 146 (1032–1044), 148 (10.04.1045 – 1.05.1045), 151 (8.11.1047–17.07.1048).

6. Przewidziane rytuałem pytanie: “czy przyjmujesz dokonany przed chwilą kanonicznie wybór Twojej osoby na Najwyższego Kapłana?” – zadał uroczyście w imieniu świętego kolegium kard. Jean Villot, kamerling Świętego Kościoła Rzymskiego, sekretarz stanu Stolicy Apostolskiej. Odwieczną formułę promulgacyjną “Habemus Papam” (mamy papieża) ogłosił kard. Pericle Felici.

7. Homilia Ojca Świętego Jana Pawła II z 8 kwietnia 1994 r. wygłoszona na odsłonięcie odrestaurowanego “Sądu Ostatecznego” Michała Anioła.

8. Kreowany: 26 czerwca 1967 r. otrzymuje nominację kardynalską; 28 czerwca 1967 r. inwestytura kardynalska przyznana przez Pawła VI (tzn. nadanie kościoła św. Cezarego na Palatynie jako kościoła tytularnego w Rzymie). 29 czerwca 1967 r. – 1900–lecie męczeństwa św. Piotra i Pawła koncelebra z Pawłem VI, wręczenie pierścieni kardynalskich.

* * *

Poniżej podana jest Tytulatura Ojca Świętego Jana Pawła II oraz poprzednia, przed wyborem na Papieża.

Titulatura Ojca Świętego Jana Pawła II

Podczas pontyfikatu:

Jego Świątobliwość

Ojciec Święty

Jan Paweł II

Namiestnik Pana Naszego Jezusa Chrystusa

262 Następca Księcia Apostołów Św. Piotra

Najwyższy Kapłan Kościoła Katolickiego

Patriarcha Zachodu

Prymas Italii

Arcybiskup Metropolita Rzymskiej Prowincji

Kościelnej

Biskup Rzymski

Suwerenny Władca Państwa – Miasta

Watykańskiego

Sługa Sług Bożych

Poprzednia tytulatura Karola Wojtyły:

Kardynał–Prezbiter Świętego Rzymskiego Kościoła

Tytułu Świętego Cezarego na Palatynie

Arcybiskup Metropolita Krakowski

Prof. zwyczajny, dr habilitowany

KALENDARIUM PAPIESKIE

KAROLA WOJTYŁY

- Urodzony w Wadowicach 18 maja 1920 r.
- Wyświęcony na kapłana w Krakowie
1 listopada 1946 r.
- Mianowany biskupem tytularnym Ombi
4 lipca 1958 r.
- Konsekrowany na biskupa 28 września 1958 r.
- Mianowany arcybiskupem metropolitą
krakowskim 30 grudnia 1963 r.
- Otrzymał paliusz 10 października 1964 r.
- Mianowany kardynałem 29 maja 1967 r.
- Kreowany 26 czerwca 1967 r.
- Wybrany Głową Kościoła Chrystusowego
16 października 1978 r.
- Uroczście objął urząd 22 października 1978 r.

16 października 1978 roku konklawe wybrało kardynała Karola Wojtyłę na papieża. Temu historycznemu momentowi towarzyszyły poszczególne wydarzenia, które przedstawiam w chronologicznym kluczu:

godz. 17.15 – moment wyboru kardynała Karola Wojtyły na papieża. Fakt ten potwierdzają zapiski, które prowadził w swoim kalendarium;

godz. 18.18 – według relacji Radia Watykańskiego, nad Kaplicą Sykstyńską ukazał się biały dym, oznaczający, że kardynałowie wybrali papieża. Jednak, na razie, oprócz zgromadzonych w Kaplicy purpuratów, nikt nie wie, kto jest papieżem;

godz. 18.45 – kardynał Felici ogłasza „Habemus papam...” i oznajmia, że jest nim Karol Wojtyła, który przybrał imię Jan Paweł II;

godz. 19.20 – Jan Paweł II ukazuje się wiernym zgromadzonym na placu św. Piotra w Rzymie i z balkonu bazyliki wygłasza pierwsze słowo do wiernych i błogosławieństwo „Urbi et Orbi”;

17 października – kończy się konklawe. Jan Paweł II wygłasza radiowo–telewizyjne orędzie „Urbi et Orbi”;

22 października – uroczysta inauguracja pontyfikatu Jana Pawła II.

MAMY PAPIEŻA

JAK KARDYNAŁA Z KRAKOWA WYBRANO NA NASTĘPCĘ PIOTRA

16 października 1978 roku o godzinie 18.18 nad Kaplicą Sykstyńską pojawił się biały dym obwieszający świat, że wybrano nowego papieża. Po raz pierwszy w historii papieżem zostaje Słowianin i to jeszcze zza „żelaznej kurtyny”. Od 1523 roku żaden obcokrajowiec nie był papieżem.

4 października 1978 r. niespodziewanie odszedł Jan Paweł I. Już następnego dnia rozpoczynają się przygotowania do konklawe.

6 października w Rzymie gromadzi się 87 kardynałów. Przygotowano 112 mieszkań. Zabezpieczono przed obcymi pomieszczenia. Wyłączono też wszystkie telefony oprócz

jednego, który został zainstalowany w pokoju sekretarza konklawe, monsiniora Ernesto Civardiego. Pozytywnie wypadła próba pieca, z którego wydobywający się dym biały obwieszcza, że dokonano już wyboru nowego papieża, dym czarny, że wyboru jeszcze nie dokonano. Użyte miały zostać świece dymne. Przewidziano oświetlenie reflektorami komina znajdującego się na dachu Kaplicy Sykstyńskiej.

13 października przystąpiono do losowania mieszkań, w których będą mieszkać kardynałowie.

Do dyspozycji konklawe oddano kaplicę paulińską, w której kardynałowie sprawować mają Eucharystię, Kaplicę Sykstyńską, gdzie odbywać się będą głosowania, oraz apartament Borgiów.

14 października, sobota, to dzień otwarcia konklawe, chociaż głosowania odbędą się dopiero w niedzielę. Ceremonię wejścia kardynałów w obszar konklawe transmitowały najważniejsze światowe stacje telewizyjne. O godzinie 16.30 kardynałowie po wygłoszeniu formuły: *extra omnes* (niech wszyscy wyjdą!), zostają sami w obrębie konklawe.

15 października, w niedzielę, wczesnym rankiem otwiera się zewnętrzna brama przed "wielkim kołem" – kluczy do niej strzeże delegat Państwa Watykańskiego, którą dostarczana jest żywność przygotowywana przez pracujące w kuchni siostry szarytki.

O godzinie 9.30 rozpoczyna się pierwsze głosowanie. Plac św. Piotra napelnia się ludźmi spoglądającymi na komin na dachu Kaplicy Sykstyńskiej.

O godzinie 11.58 pojawia się słup dymu – jest czarny. Tłum rozchodzi się powoli. Nagle zrywa się okrzyk – jest biały dym!? Dym rzeczywiście zmienił kolor, nie dlatego jednak, że wybrano Papieża, ale dlatego, że najpierw płonęły świece dymne, a potem kartki do głosowania, które dają biały dym. Tłum rozproszył się. Wróci tu po południu. Zapada zmrok, rozbłyskają reflektory.

O godzinie 18.35 dym znów jest czarny. Tego wieczoru nowy papież nie zostaje wybrany.

16 października, w poniedziałek, po pierwszym głosowaniu o godzinie 11.18 dym znów jest czarny.

O godzinie 18.18 zebrany na placu św. Piotra tłum krzyczy: „*È bianca!*”. Nie ma żadnej wątpliwości, dym jest biały. Nikt z dwustutysięcznego tłumu nie opuszcza placu, napięcie rośnie. Kwadrans później na plac wkracza orkiestra dęta gwardii szwajcarskiej. Reflektory skierowano na loggię nad portalem Bazyliki św. Piotra. Jej drzwi powoli otwierają się i w kilka sekund później ponad placem rozbrzmiewa stara formuła, którą wygłasza kardynał Felici: „*Annuntio vobis gaudium magnum: Habemus papam!*”. Tłum wstrzymał oddech, gdy kard. Felici mówi dalej: „*eminentissimum ac reverendisissimum dominum Carolum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalem Wojtyła*”. Jest nowy papież – kardynał Karol Wojtyła, który przybrał imię Jan Paweł II.

Skąd Włosi mają znać polskiego kardynała z Krakowa? Większość jest przekonana, że papieżem został Afrykańczyk. Dalsze słowa kardynała Felici, że papież przybrał sobie imię Jan Paweł II utonęły wśród okrzyków radości i uniesienia. Od 1523 roku żaden obcokrajowiec nie był papieżem.

Około 19.20 ukazuje się wreszcie kardynał Wojtyła, ubrany już w szaty papieskie. Mówi po włosku, mocnym głosem, pozdrawiając wiwatujące tłumy. Użył wyrażenia „bracia i siostry”, w sposób niespotykany u dotychczasowych papieży honorując obecność kobiet we wspólnocie wiernych. A na domiar wszystkiego, o Matce Bożej powiedział „Madonna”, czyli tak, jak mówią o niej Włosi.

– Jeszcze przeżywamy wielki smutek z powodu śmierci naszego ukochanego papieża Jana Pawła I, a oto najdosjowniejsi kardynałowie już powołali nowego biskupa Rzymu. Powołali go z dalekiego kraju, z dalekiego, lecz zawsze tak bliskiego przez łączność w wierze i tradycji chrześcijańskiej – mówił do zgromadzonych na placu nowy Papież. Jan Paweł II

kontynuował: „Bałem się przyjąć ten wybór, jednak przyjąłem go w duchu posłuszeństwa dla Pana naszego Jezusa Chrystusa i w duchu całkowitego zaufania Jego Matce, Najświętszej Maryi Pannie. Nie wiem, czy potrafię rozmawiać waszym... naszym językiem włoskim. Jeżeli się pomylę, to mnie poprawcie. Przedstawiam się wam wszystkim dzisiaj, by wyznać naszą wspólną wiarę, naszą nadzieję, naszą ufność pokładaną w Matce Chrystusa i Kościoła, z pomocą Pana Boga i z pomocą ludzi”.

Słowa Papieża co chwilę przerywa burza oklasków. Jeszcze przejęty wzruszeniem Jan Paweł II zwraca się w stronę mistrza ceremonii, który mu sugeruje: „wystarczy, wystarczy...” A Ojciec Święty, jak dobry uczeń, okazuje mu posłuszeństwo.

Na wiadomość o wyborze kardynała Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową, w Polsce odzywiają się wszystkie dzwony. Radość wyciąga ludzi z domów. Ulicami miast ruszają spontaniczne pochody.

Góralu czy ci nie żal?

Wiadomość o wyborze na Stolicę Piotrową Karola Wojtyły wywołuje na świecie sensację. Po raz pierwszy od ponad 400 lat wybrano kardynała, który nie jest Włochem. Co więcej po raz pierwszy w historii Papieżem zostaje Słowianin i to jeszcze zza „żelaznej kurtyny”.

Dzień po wyborze Jana Pawła II w radiu watykańskim kardynał Stefan Wyszyński, Prymas Polski, przedstawia Karola Wojtyłę.

– To jest człowiek, dla którego modlitwa jest żywiołem czerpanym na kolanach, pełną dłonią z dziecięcej wiary. Głęboka była miłość kardynała Wojtyły do swobody wędrowca, rodzimych lasów i pól. Był człowiekiem rozkochanym w królewskim Krakowie. Aż łyzy wyciska na myśl o utraconym kraju, tak, że na usta ciśnie się nie do opanowania pytanie: „Góralu, czy ci nie żal odchodzić od stron ojczystych?” – zastanawia się Prymas Tysiąclecia. – Ale nasz Góral z Wadowic, gdy z Watykanu myślą na lasy spoziera, gdy łyzy rękawem ociera, na pewno sobie odpowie: dla Boga, dla Kościoła, dla jego wielkich spraw i zadań, które piętrzą się przed ludzkością. Gaude, Mater Polonia – oddałaś Bogu i Kościołowi wychowanego wśród walk i cierpień narodu swojego najlepszego syna.

Syn Polski

Na rzymską Stolicę Piotra wstępuje dzisiaj biskup, który nie jest rzymianinem. Biskup, który jest synem Polski – mówił w swej pierwszej homilii Jan Paweł II. Ale z tą chwilą i on staje się rzymianinem. Tak, rzymianinem! Także dlatego, że jest synem narodu, którego historia od zarania dziejów i którego tysiącletnia tradycja naznaczone są żywą, mocną, nigdy nie przerwana, przeżyta i głęboką więzią ze Stolicą Piotrową. Narodu, który tej Stolicy pozostał zawsze wierny. O niezbadane są wyroki Boskiej Opatrzności!

DEPESZE GRATULACYJNE

Polska

Na tronie papieskim po raz pierwszy w dziejach jest syn polskiego narodu, budującego w jedności i współdziałaniu wszystkich obywateli wielkość i pomyślność swej socjalistycznej Ojczyzny, narodu będącego gorącym orędownikiem współpracy i przyjaźni wszystkich ludów, narodu, który wniósł powszechnie uznawany wkład w rozwój ogólnoludzkiej kultury.

Edward Gierek, Henryk Jabłoński, Piotr Jaroszewicz

Związek Radziecki

Zechce Wasza Świątobliwość przyjąć życzenia z okazji wyboru. Życzymy owocnej działalności w interesie odprężenia międzynarodowego, przyjaźni i pokoju między narodami.

Leonid Breżniew

Wielka Brytania

W związku z objęciem stanowiska, na które Wasza Świątobliwość został powołany, przesyłam gorące gratulacje i moje najlepsze życzenia szczęśliwego i pomyślnego pontyfikatu.

Elżbieta, królowa Anglii

Włochy

Proszę, by Wasza Świątobliwość z życzeniami narodu włoskiego przyjąć raczył i moje osobiste: niech ten pontyfikat, naznaczony tak szlachetnymi celami, takim właśnie zapisze się w wiecznym nauczaniu Kościoła.

Alessandro Pertini, prezydent

Stany Zjednoczone

Podczas mojej wizyty w Polsce, wczesną wiosną tego roku, Rosaline i ja nabraliśmy przeświadczenia o duchowej odporności narodu, który dał Waszą Świątobliwość światu. Wszyscy Amerykanie podzielają moje uczucia serdecznej wdzięczności za wybór Waszej Świątobliwości.

Jimmy Carter, prezydent

Republika Federalna Niemiec

Wielu ludzi na świecie, nawet daleko spoza kręgu Kościoła katolickiego, spogląda z nadzieją na Waszą Świątobliwość. Starania o pokój, sprawiedliwość i równość społeczną niech będą ukoronowane łaską i osiągnięciami. Życzę długiego i pełnego błogosławieństwa pontyfikatu.

Helmut Schmidt, kanclerz RFN

Izrael

Jesteśmy pewni, że cechujące Waszą Świątobliwość umiłowanie pokoju i sprawiedliwości ułatwi tę ważną pracę papieża nad umocnieniem miłości między narodami. Wyrażamy głębokie zadowolenie, że nadzieje na pokój są tak bliskie do urzeczywistnienia na tej Ziemi świętej.

Izaak Navon, prezydent

Francja

Wasza Świątobliwość zna przyjaźń, jaką Francja zawsze okazywała Polsce, a także nasz podziw i szacunek dla żarliwej wiary chrześcijańskiej polskiego narodu. Właśnie dlatego z ufnością oddaję Waszej Świątobliwości hołd pełen mego synowskiego szacunku.

Valery Giscard d'Estaing, prezydent

Organizacja Narodów Zjednoczonych

Ze swojej strony pragnę zapewnić Waszą Świątobliwość, że nie pomnę żadnego wysiłku, by rozpoczęta już współpraca między Stolicą Apostolską a Narodami Zjednoczonymi rozwijała się dla dobra wszystkich narodów. Proszę, Ojciec Święty, o przyjęcie zapewnienia o moim pełnym czci szacunku i poważaniu.

Kurt Waldheim, sekretarz generalny ONZ

* * *

c. d. n. Andrzej Witkowski

Za: Kalendarium życia Karola Wojtyły – ks. Adam Boniecki. Wyd. Znak. Kraków 1983.

Droga do Watykanu Jana Pawła II – Ks. M. Maliński. Nakładem Księży Marianów. Londyn 1981.